

כיתה
ב'

והפרח הזה הוא אני

הקדמה

"כשם שאין פרצופיהן שווין זה לזה, כך אין דעתן שווה זה לזה" (במדבר רבא, פנחס)
ההכרה בשונות בני האדם והיותם נבדלים זה מזה בדעותיהם, בכישוריהם, במראם החיצוני ובתנאי חייהם - חשובה להתנהלות חברתית מתוקנת.
ייחודיות הפרט ומעלתו כאדם השונה מזולתו מדגישים את הצורך בחינוך לסובלנות ולכבוד הדדי בתפיסת השונה.

רציונל

קבוצת הכיתה שבה מתרחשים תהליכים לימודיים וחברתיים הינה קבוצה הטרוגנית שהיחידים בה שונים זה מזה בצרכים, בתכונות, בהעדפות האישיות ועוד.
שונות זו באה לידי ביטוי בשלבים השונים של תהליך התפתחותה והתגבשותה של הקבוצה והיא שבה ומתעצמת במצבים של השוואה חברתית.
התלמידות בבית-הספר היסודי מתחילות להגדיר את עצמן ואת חברותיהן במושגים הקשורים לנטיותיהן החברתיות: "אני/הוא ביישן, אני/הוא נחמד" ונעשות מודעות יותר לתכונות הנחשבות והנערצות על ידי חברותיהן.
כמו-כן מתחדדת יכולתם לחשוב על אחרים בהקשרים של צרכים ויכולות ולא רק בהיבטים הקשורים להופעתם החיצונית ומעשיהם.
הצוות החינוכי אמון על טיפוח תרבות לימודית וחברתית המעודדת את התלמידות לשתף פעולה עם חברותיהן הדומות להן והשונות מהן, להכיר ולקבל את השונות בצרכים, בתכונות, בהעדפות וברצונות האישיים ולהתחשב בשונות זו במצבים שונים בכיתה ומחוצה לה.

מטרות

- העלאת המודעות לשונות בצרכים, בתכונות ובהעדפות האישיות.
- העמקת ההיכרות בין התלמידות ביחס לצורכיהן, לתכונותיהן ולהעדפותיהן.
- זיהוי ההתנהגויות העשויות לסייע בטיפוח תחושת המוגנות של התלמידות בזמנים שבהם מתחדדת השונות ביניהן.

מודל ההפעלה

מהלך לבחינת השונות בין התלמידות בעקבות יצירת הכרטיס האישי: "הפרח הזה הוא אני".

"מפתח הל"ב" - תכנית חברתית ערכית לבתי הספר היסודיים

התכנית פותחה במשרד החינוך באגף לחינוך יסודי והותאמה למגזר החרדי באגף לחינוך מוכר שאינו רשמי

מפתח הלב
החינוך לחיים בחברה

האזינו לקטע "עץ של כל מיני תפוזים" מאת עדנה מנת (מתוך שוקו חם):

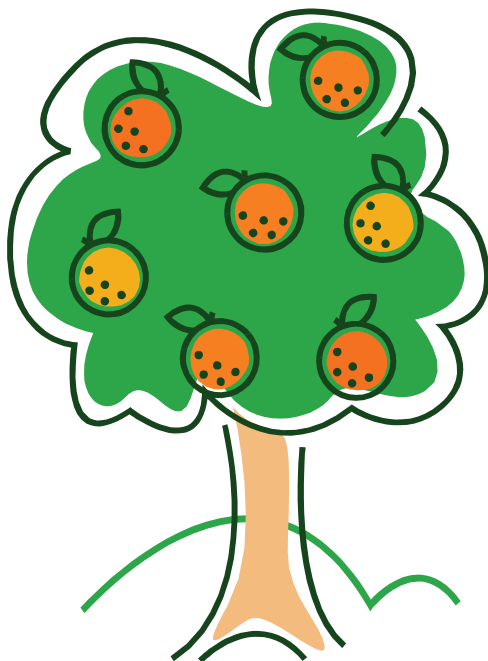

כל מיני תפוזים

אם מתקרב אליו איזה תפוז
הוא מיד ממחר הצדה לזה
יש תפוזות אחת מתגנדרת
משני עלים היא עשיתה לה סרט,
הברה שלה מואל - תפוזת קצת שקטה
מחקה אותה בדיוק, מתגנדרת כמותה.

יש תפוז עצבני שמשפריץ
על מי שמרגיז אותו - מיץ
התפוז לידו עוד קצת ירקרק
הוא פשוט מהשמש מדי מרחק.

מעבין להסתכל על כלם (בלי לקטוף)
להכיר ולבדק כל תפוז מקרוב
מעבין איך שהם בכלל לא דומים
אפילו שכלם תפוזים כתימים.

ליד הפלטה קרוב אל ביתי
גדל לו עץ תפוזים (אמתי)
מתחת - גדר אבנים נמוכה
שם בדרך הביתה אני עוצר למנוחה.
יושב על הגדר, מנדנד את הרגלים.
מרים למעלה סנטר ועינים,
מעלי מטריה של המון עצבים
כבדים מתפוזים וקצת כפופים.

מי שמסתכל בתפוזים (בלי לקטוף)
יודע כמובן, לבדוק מקרוב
רואה שהם בכלל לא דומים
אפילו שכלם תפוזים כתימים.

הראשון שרואים הוא ג'ינג'י קטן
יש לו צבע כזה כתום מכתם
תמיד אם באה לה קצת רוח
הוא משתולל ושמח ומקבל מצב-רוח.
יש אחד מקטט עם המון חריצים
רק אם ממש מחפשים אותו - מוצאים
כי הוא מתחבא מאחורי ענף,
מתבייש ותמיד מסתיר את פניו.

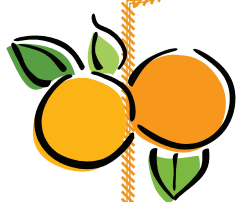
תפוזון אחד כל כך קטן ורזה
ונראה לי שהוא עצוב מזה
(כי תפוז שמנמן יותר שונה)
יש אחד בצורת עגול מדיק
עם פרחוף כתם וחלק

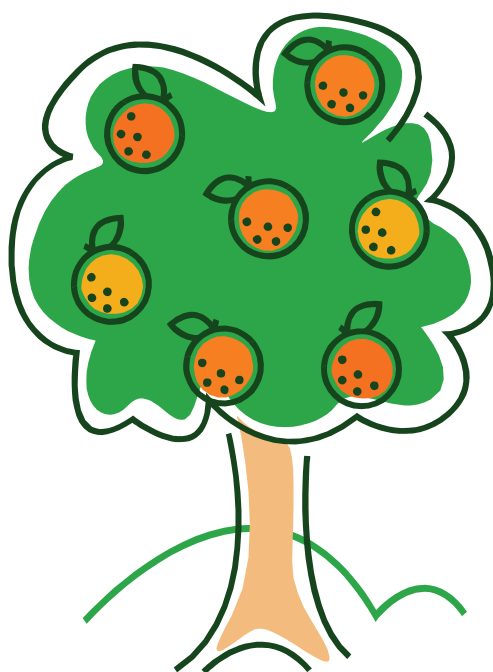

כל מיני תפוזים

- הסופרת עדנה מנת (בתוך: שוקו חם) מתארת תפוזים על עץ תפוזים, השונים זה מזה בתכונותיהם ובמראם החיצוני.
- הוסיפו לשיר תכונות נוספות (כמו: יש תפוז מלא, שמח מבחוץ נראה פורח, ועוד).
- התפוזים בשיר הם משל לבני אדם בעולם. האם גם בכיתתך יש ילדות השונות זו מזו בתכונותיהן? פרטו.
- במה אתן דומות זו לזו? (בגיל, באזור המגורים, בהשתייכות לכיתה ולבית-הספר, בפעילות המועדפת בהפסקה/בחוג ועוד).
- כיצד אתן מרגישות ביחס לדברים שבהם אתן דומות? כיצד אתן מרגישות ביחס לדברים שבהם אתן שונות?

מַעֲנִין לְהַסְתַּכֵּל עַל כָּלֶם (בְּלִי לְקַטּוֹף)
לְהַפִּיר וּלְבַדֵּק כָּל תַּפּוּז מְקָרֹב
מַעֲנִין אֵיךְ שֶׁהֵם בְּכָלֵל לֹא דוֹמִים
אֶפְלוּ שֶׁכָּלֶם תַּפּוּזִים כְּתָמִים.

אישי

הפרח הזה הוא אני

כדי להצליח בתפקיד שלקחתי על עצמי בכיתה אני צריכה ש

.....
(חברותי תעזרנה לי ב..., הוריי יעזרו לי ב..., המורה תעזור לי ב..., אחר)

בהפסקה אני מעדיפה:

.....
לשחק ב..., לקרוא, לשוחח עם..., אחר)

אני חושבת שאני

.....
(ציינו תכונה כמו: שמחה, שקטה, חרוצה, מסודרת, אוהבת לעזור, אחר)

שמי:

במשימה לימודית אני מעדיפה לעבוד

.....
(לבד, עם חברה, בקבוצה, עם המורה, אחר)

אני רוצה לתרום לכיתה מכישרוני ב

.....
(ציור, ריקוד, שירה, כתיבה, דרמה, אחר)

התכווננו להציג את הפרח שהכנתן בפני חברותיכן ולשתף אותן בדברים שכתבתן באחד או יותר מעלי הכותרות.

"מפתח הל"ב" - תכנית חברתית ערכית לבתי הספר היסודיים

התכנית פותחה במשרד החינוך באגף לימוד יסודי והותאמה למגזר החרדי באגף לחינוך מוכר שאינו רשמי

מפתח הלב
החינוך לחיים בחברה

מהלכה למעשה

- הצגת הפרחים האישיים.
- רכזו את הדברים שלמדתן על השונות ביניכן. התמקדו בשונות ב:
 - העדפות אישיות בהפסקה ובשיעור.
 - תכונות וכישורונות אישיים.
 - צרכים הקשורים למילוי תפקיד.
- תוכלו לרכז את הדברים שלמדתן על השונות ביניכן באמצעות השיר "בכיתה שלנו כל מיני ילדות" המצורף בהמשך.
- עדינה לומדת בכיתה ב' בבית-ספר "הלב". לאחרונה היא מרגישה שהיא יוצאת דופן ושונה מבנות כיתה. כל בנות הכיתה מסיימות את המשימות בחשבון במהירות ואילו היא זקוקה לזמן רב יותר על מנת לסיים. לעיתים חברותיה אומרות לה: "עדיין לא סיימת? אנחנו כבר סיימנו שתי משימות שהמורה נתנה". בהפסקה בנות הכיתה משחקות בכדור ולוחצות עליה שתסכים להשתתף גם היא במשחק, ואילו היא מעדיפה לשחק בקלפים. דונו:
 - מדוע עדינה חשה יוצאת דופן ושונה מחברותיה לכיתה?
 - כיצד הייתן מיעצות לחברותיה לנהוג כלפיה על מנת שתחוש נעים ובטוח בכיתה?
- בררו: אלו התנהגויות חשובות שתאמצו על מנת שכל בנות הכיתה תרגשנה נעים ובטוח בשיעור ובהפסקה למרות השונות? (תוכלו לפרט התנהגויות המעידות על מתן כבוד לשונות, קבלת השונות בהעדפות ובתכונות, התחשבות בצרכים האישיים ועוד).
- צרו את "ערוגת הפרחים של כיתה ב'" ושלבו בה את הפרחים האישיים, את השיר שכתבתן ואת ההתנהגויות שהחלטתן לאמץ.

כדי להפיל בנפיקה חלוקה על שני צדדים של הכרטיס

שני:
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי

שני:
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי

שני:
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי

שני:
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי

שני:
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי
 או שחשבת שמי

התנהגויות שחשוב שנאמץ על מנת שכל בנות הכיתה תרגשנה נעים ובטוח:

התנהגויות שחשוב שנאמץ על מנת שכל בנות הכיתה תרגשנה נעים ובטוח:

התנהגויות שחשוב שנאמץ על מנת שכל בנות הכיתה תרגשנה נעים ובטוח:

התנהגויות שחשוב שנאמץ על מנת שכל בנות הכיתה תרגשנה נעים ובטוח:

מעגל ראשון: מעגל קשרי פרט קבוצה - שונות

ב'

**התנהגויות שחשוב שנאמץ על מנת
שכל בנות הכיתה תרגשנה נעים ובטוח:**

מעגל ראשון: מעגל קשרי פרט קבוצה - שונות

ב'

ערוגת הפרחים של כיתה ב'

**בכיתה שלנו כל מיני ילדות,
ולכל אחת תכונות, כישרונות, צרכים והעדפות:**

יש ויש

יש ויש (השלימו את התכונות שצוינו בפרחים האישיים)

יש ילדות המוכשרות ב....., ב....., או

ויש ילדות המוכשרות ב.....,, או

בשיעור יש ילדות המעדיפות לעבוד עם

ויש המעדיפות לעבוד או

בהפסקה יש ילדות המעדיפות

ויש המעדיפות ל.....,, או

בכיתה שלנו כל מיני ילדות,
זו בזו מתחשבות, בטוח ונעים מרגישות.
וחשוב לנו שידעו כולם,
שכל אחת היא הכי בעולם.

